

УДК 37.07.005

Ткачук О.Ю.¹, Сивроткіна К.В.²

¹ канд.с.-г. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУЗ-519М НУ «Запорізька політехніка»

РОЛЬ КЕРІВНИКА В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ

Одною із основних проблем сьогодення є місце керівника в організації, який може бути як запорукою успіху такі причиною неефективного управління та занепаду організації. Адже тільки ефективне управління та раціональне використання влади сприяють стабільності та вирішенню різних проблем, що виникають під час діяльності, а лідерські навички значно поліпшують процес управління.

Головним чинником процвітання організації є правильно побудована стратегія, яку можна здійснити лише за умов ефективного стратегічного управління.

Стратегічне управління - це процес розробки стратегії і управління організацією для успішної її реалізації. Керівники, які мислять стратегічно, дивляться вперед і визначають напрямки, в якому вони хочуть рухатися, повинні володіти широким і довгостроковим баченням перспектив руху, володіти низкою рис, які притаманні справжнім лідерам.

Ми розглядатимемо роль керівника закладу освіти у стратегічному плануванні розвитку закладу і його управління.

На даний час система управління закладом освіти, як правило, не характеризується чітко вираженою стратегічною спрямованістю. Це дуже ускладнює процес своєчасної адаптації навчального закладу до швидко змінюваних та важко передбачуваних ринкових умов. У свою чергу, сучасні умови посилення конкуренції вимагають від навчального закладу пошуку нових можливостей досягнення конкурентних переваг. Одним зі шляхів досягнення цих переваг є впровадження ідей стратегічного управління. Саме цей вид управління є запорукою підвищення ефективності та результативності діяльності загальноосвітнього навчального закладу, тому вимагає детального вивчення і аналізу.

Визначаючи місце і роль стратегічного управління у діяльності навчального закладу доцільно звернути увагу на те, що використання стратегічного управління можливе тільки якщо заклад є стратегічно орієнтованим. А це означає, що керівник повинен володіти стратегічним

мисленням, застосовувати систему стратегічного планування, а повсякденна діяльність навчального закладу має бути підпорядкована досягненню поставлених стратегічних цілей. Ось чому на перший план виходить постать керівника навчального закладу як ідеолога стратегії, так і людини, що зможе втілити її у життя.

Під реалізацією стратегії розуміється комплекс управлінських дій щодо забезпечення її виконання, що включає послідовне виконання пунктів стратегічного плану, розподіл обов'язків, відповідальності, заходи стимулювання, необхідну координацію зусиль підрозділів організації і відповідний контроль. Неодмінно повинна бути стратегічна орієнтація всіх членів педагогічного колективу й узгодженість планів підрозділів, відповідальних за реалізацію цілей навчального закладу.

Сучасний заклад освіти існує в умовах ринкових відносин. Тому керівник має володіти технологіями менеджменту й маркетингу в освіті, щоб не залишитися осторонь від реалій сучасного життя. Керівник навчального закладу – лідер-менеджер, який управляє педагогічною системою навчального закладу, її розвитком, організовує й стимулює професійну діяльність педагогічних працівників, сприяє формуванню культури організації, організовує та забезпечує їх діяльність.

Сучасний керівник навчального закладу має виступає трансформатором оновленого змісту освіти, освітніх технологій, форм та методів навчання, виховання й розвитку особистості, піклуватися про власну управлінську діяльність, про впровадження елементів новизни, оригінальності, тобто всього того, що необхідне для забезпечення реформування навчально-виховного та освітнього процесу в закладі освіти та підвищення результативності управлінської діяльності.

За словами Дж. Пітера Лоуренса: "Багатьох називають керівниками тільки тому, що вони очолюють команди або знаходяться на верхівці адміністративної піраміди. Але перебування нагорі визначає лише видимість управління, а не його сутність".

Справжніх керівників відрізняє наявність специфічної властивості - це здатність підібрати для кожної конкретної ситуації найкращий механізм впливу на підлеглих, здатність до ефективного керування.

Якщо керуватись думкою М.Х. Мескона щодо управління, а саме, що «управління – це процес планування, організації, мотивації і контролю, необхідний для того, щоб сформулювати й досягнути цілі організації», то керівник – головна дійова особа процесу управління, на якій лежить увесь тягар відповідальності за долю організації, успіх її діяльності або ж занепад.